

20-та бригада  
оперативного призначення  
«Любарт» 1-го корпусу  
Національної гвардії України «Азов»



Володимир «Велес» Рогач

# БАЗА ПІХОТИНЦЯ

Костянтинівка,  
Донецька область, Україна



markobook  
2026



Окремі графічні матеріали взяті  
з відкритих джерел в інтернеті



**Видання підготоване  
Хорунжою службою  
бригади «Любарт».**

**Матеріали надано  
підрозділом «Teenagers»**



Ця книга в аудіоформаті ↑

**P59 Рогач, Володимир.**

База піхотинця / Володимир Рогач. — Костянтинівка :  
Видавництво Марка Мельника (ФОП Мельник М. Ю.),  
2026. — 160 с.

Цей посібник — концентрований досвід сучасної війни, де логіка виживання поєднується з системною підготовкою бійця та злагодженою роботою в колективі. Алгоритми маскування, принципи ешелонування спорядження та протоколи тактичної медицини формують цілісну модель дій в бойових умовах. Тут зібрано практичні рішення, що підвищують боєздатність, зберігають ресурс і дають перевагу в бою. Видання вибудовує культуру відповідальності за себе і побратимів, дає необхідні знання і формує стан воїна, готового діяти впевнено і результативно за будь-яких умов.

© Володимир Рогач, текст та ілюстрації, 2026

© Марко Мельник, дизайн, 2026

# ЗМІСТ

Маскування	8
Спорядження	17
Медицина	30
Зв'язок	74
БПЛА	89
Топографія	97
Інженерна підготовка	122
Розвідка	129
Тактика	137





Вітаю, друже!

Ти вже прочитав або ще прочитаєш цей посібник, і сподіваюся, що знання та досвід, викладені в ньому, допоможуть тобі ефективніше виконувати поставлені перед тобою бойові завдання.

Почав я цей посібник у далекому 2023 році, ще будучи курсантом другого року навчання в Академії НГУ. Я мав доволі погану пам'ять, тому спочатку планував зробити його для себе — як пам'ятку з основними знаннями, необхідними мені особисто як піхотинцю. Тоді це було від сили десять сторінок, прошитих вручну капроновою ниткою й обклеєних камуфльованою стрічкою. Згодом цей посібник помітив мій курсовий офіцер, який прибув до нас із ЦСП «Омега», і саме він першим сказав мені продовжити роботу його не лише для себе, а для таких самих курсантів і піхотинців.

Так почалася довга й кропітка праця над посібником. Робота тривала, текст обростав новими знаннями та досвідом тоді ще живих офіцерів і піхотинців, операторів БПЛА, артилеристів, розвідників. У різних редакціях ми друкували його більше десяти разів. Перевіряли якість друку, носили із собою, тестували міцність обкладинки тощо.

Війна не стоїть на місці, тому багато чого з посібника вирізалось, щось додавалось, щось залишалось, а дещо поверталось знову через рік.

У 2025 році я потрапив до тоді ще взводу спеціального призначення «Teenagers» у складі 5-го



батальйону «Любарт» 12-ї бригади спеціального призначення «Азов». Робота над посібником почалася з новою силою, хоч і з перемінним успіхом. 20 жовтня 2025 року я підірвався на міні в н.п. Сухецьке (Донецька область, Покровський район), уже в складі роти спеціального призначення «Teenagers», і в мене нарешті з'явився час остаточно доробити цей посібник.

Окрему подяку хочу висловити своїм побратимам: Малишці, Тарантулу, Сашці, Тихону, Арі, покійному Кулемету та багатьом іншим — тим, хто ще з нами або вже на щиті. Дякую їм за той досвід, який вони передали, за ті знання, що увійшли до цього посібника.

Тому, дорогий друже, ти читаєш не суху теорію, не статут Сухопутних військ і не поради цивільних з інтернету. Ти читаєш есенцію досвіду українського війська — таких самих солдатів, які були до тебе, і таких самих, яким станеш ти.

Ніколи не здавайся. Завжди навчайся нового. Цей посібник не є статичною аксіомою, готовою до беззаперечного виконання. Це збірник знань, досвіду й порад, які можуть змінюватися.

Слава Нації! Смерть ворогам!

Р. S. Під час написання цього посібника не один росіянин постраждав:)

«Велес»



# ПОЛУТВА УКРАЇНСЬКОГО ВОЇНА

Україно,  
Свята Мати Героїв,  
зійди до серця мого,  
прилинь бурею вітрів кавказьких,  
шумом карпатських ручаїв,  
боїв славного завойовника батька Хмеля,  
тріумфом і гуком гармат революцій,  
радісним гомоном Софіївських дзвонів.

Нехай душа моя в тобі відродиться,  
славою твоєю опроміниться,  
бо ти, Пресвята, все життя моє,  
бо ти все щастя моє.

Задзвени мені брязкотом кайданів,  
скрипом шибениць в понурі ранки,  
принеси мені зойки катованих  
у льохах, у тюрмах і на засланні.

Щоб віра моя була гранітом,  
щоб росла завзяття міць,  
щоб сміло йшов я в бій,  
так, як ішли герої за тебе, Свята,

за твою славу,  
за твої святі ідеї,  
щоб помстити ганьбу неволі,  
потоптану честь, глум катів твоїх,  
невинну кров помордованих дітей твоїх,  
величну смерть героїв української нації  
і тисяч інших незнаних нами,  
що їх кості порозкидані або тайком поховані.

Спали вогнем життєтворчим  
всю квалість у серці моєму,  
страху нехай не знаю я,  
не знаю що таке вагання.

Скріпи мій дух, загартуй волю,  
у серці замешкай моєму.  
Зрости мене до ясних чинів.  
У чинах тих хай знайду я смерть,  
солодку смерть у муках за тебе.

І розплинуса в тобі,  
і вічно житиму в тобі,  
Відвічна Україно!  
Свята! Могутня! Соборна!





# МАСКУВАННЯ



аудиоформат

## ОСОБИСТЕ МАСКУВАННЯ

### ВСТУП

У сучасних умовах ведення бойових дій маскування є базовим елементом підготовки та безпеки під час виконання завдань. Його основна мета — знизити ймовірність виявлення спостерігачем чи приладами спостереження.

### ЩО ТАКЕ МАСКУВАННЯ

Маскування — це комплекс заходів і прийомів, спрямованих на мінімізацію помітності на місцевості. Воно охоплює візуальні, теплові й акустичні аспекти та поєднує засоби природного та технічного походження.

### КЛАСИФІКАЦІЯ ПІДХОДІВ

1. **Природне маскування** — використання елементів довкілля (гілля, листя, земля тощо) для інтеграції в оточення.
2. **Камуфляжний одяг** — підбір патерну та кольорів згідно з особливостями місцевості (лісовий, пустельний, зимовий тощо).

**Примітка:** уникати поєднання різних патернів одночасно — такі контрасти можуть демаскувати.



3. **Додаткові засоби** — фарби для тонування шкіри, маскувальні сітки та інші допоміжні елементи.

Коли будеш на завданнях, особливу увагу звертай на особисте маскування під час будь-яких переміщень. Особливо це стосується заходу або виходу, тому що йти треба буде багато, довго, складно й небезпечно. Що тут може покращити ваше становище? Ось кілька корисних порад.

## ВІЗУАЛЬНЕ МАСКУВАННЯ

### ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Під час переміщень і виконання задач слід приділяти увагу зовнішньому оформленню екіпірування та його відповідності середовищу. Основне завдання — зменшити візуальний контраст і ускладнити впізнавання людського силуету.

### КЛЮЧОВІ РЕКОМЕНДАЦІЇ (ЗАГАЛЬНІ)

- Підбирати камуфляж та додаткові елементи відповідно до характеру місцевості.
- Мінімізувати блиск і контрастні поверхні.
- Закрити всі оголені ділянки тіла.
- Прагнути до уніфікованості зовнішнього вигляду екіпірування — поєднання різних за стилем і кольором елементів підвищує помітність.
- Під час переміщень враховувати погодні й сезонні зміни оточення.



- Уночі обмежити або взагалі не допускати застосування приладів освітлення, паління цигарок.

## ТЕПЛОВЕ МАСКУВАННЯ

З розвитком технологій як ніколи актуальним стало тепломаскування. Знайте, що вас не буде видно в теплак за склом, агроволокном, стіною чи плівкою. Якщо використовуєш тепловізійний плащ під час переміщення, пам'ятай про те, що він нагрівається, і зазвичай його вистачає на 15–20 хвилин, далі треба шукати укриття, знімати його, давати охолонути.

## АКУСТИЧНЕ МАСКУВАННЯ

### ОСНОВНА ІДЕЯ

Звук видає позицію. Тому в умовах виконання завдань необхідна акустична дисципліна.

### ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА

- Мінімізуй зайві звуки під час пересування і роботи.
- Підтримуй короткі й чіткі канали комунікації з урахуванням ситуації.
- Уникай непотрібних розмов і гучних звуків у близькій зоні спостереження.



## ТИПОВІ ПОМИЛКИ ЗАГАЛЬНОГО МАСКУВАННЯ

До найпоширеніших помилок, що підвищують помітність, належать:

- наявність контрастних чи яскравих елементів у зовнішньому вигляді;
- поєднання несумісних патернів та матеріалів;
- ігнорування змін середовища (погодні умови, сезонність);
- недостатня увага до звукової дисципліни.

### ДЕКІЛЬКА ПОРАД

1. Пам'ятайте, що ворог стежить за всім на лінії фронту — від будівель до дерев. Усі зміни ландшафту, зникнення або появу об'єктів, зміну кольорів — він виявить після аналізу фото та відеозаписів, якщо не побачив одразу.
2. Саме тому мінімально змінюй все, що навколо вас. Приховуй вогневі засоби та реальну кількість бійців на позиції. За цих умов є шанс, що ваша позиція не буде вважатися пріоритетною і її не будуть обстрілювати. Безпілотники над позиціями не зникнуть, але вони мають обмежений ресурс польоту, і якщо на вашій позиції «нічого цікавого», ворог не гаятиме на неї час.
3. Підготуй та максимально замаскуй свої позиції. Навіть якщо зайшли на готові позиції, їх завжди можна покращити. Облаштуй запасні



позиції, додай нові укриття та створи хибні цілі. Змінюй призначення позицій. Дуже ймовірно, що ворог знає, що і де розміщувалося там раніше.

4. Маскувати треба все. При маскуванні не забувай про те, що спостерігати за позиціями можна під різними кутами. Завдяки можливості збільшувати зображення та регулювати висоту польоту аеророзвідка бачить усе не тільки зверху, а й збоку та навіть із тилу, тому маскувати позиції треба на 360 градусів з усіх сторін.
5. Кожна місцевість унікальна. Передусім використовуй для маскуванню те, що для неї характерне. В лісі це гілля, дерева, трава. В населеному пункті — шифер, цегла, дошки. На відкритій місцевості маскуванню необхідно здійснювати з урахуванням пори року, використовуючи для цього верхній природний шар, типовий для сезону (чорнозем, пісок, сніг, пожовкле листя тощо).
6. За можливості використовуй маскувальні сітки, проте перед використанням обов'язково перевіряйте, наскільки їхня фактура збігається з місцевістю. Якщо ні — сітка буде швидше демаскувати, ніж маскувати.
7. Сміття вбиває. Кинули пакет, пляшку, обгортку, папір на позиції — виказали себе. Не прибрали за собою чи за товаришем — вважайте, що надіслали сигнал ворожій розвідці. Все сміття збирайте, ховай (прикопуй) або приховано



винось з позиції. Утім, якщо позиція облаштована в засміченому місці, не треба наводити лад. Відсутність сміття, якщо навколо ним усе засипано, демаскуватиме.

8. Уникай витоптування нових стежок, вони вказують ваше пересування. Найкраще — використовуй природний ландшафт або стежки, які були до вашого прибуття на місце.
9. Окопи важко сховати, швидше за все, їх усе одно побачать. Але не треба спрощувати роботу ворогу. Відклади верхній шар землі (краще з дерном), а потім накрій ним викопану землю.
10. Замаскуй всі входи в щілини, бліндажі та нори так, щоб вони не мали вигляду «чорних дір», а ще краще — закрий їх сітками, гіллям, щоб нічого не залетіло всередину. Найкраще — зробити накриття/перекриття, щоб конкретне місце входу в бліндаж було непомітним.
11. Якщо ви в населеному пункті — уникай відкритих пересувань по дахах, між будівлями та біля вікон. Для пересувань використовуй приховані маршрути, які важко побачити згори: проломи у стінах або накриті зверху проходи.
12. Якщо ти перебуваєш у будівлі — не квапся затуляти вікна плівкою, фанерою, сіткою, ковдрами — це привертає увагу. Загальне правило — всі місця, де ви перебуваєш, не повинні виділятися на загальному фоні місцевості.
13. Starlink краще винести подалі від вашого місця перебування і накрити маскувальною

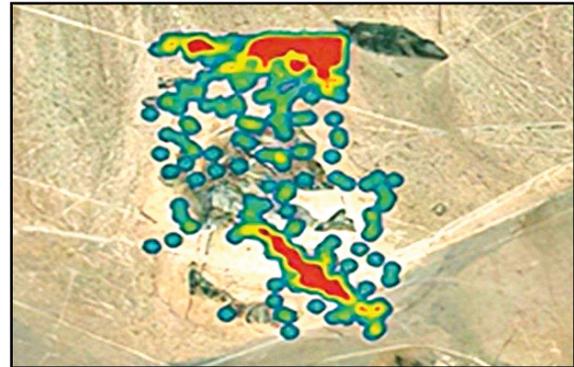


накидкою. Якщо є змога — сховай у яму — це захистить його від впливу ворожого РЕБу й уламків. Зроби для нього постамент, щоб не втопити у воді. Пам'ятайте, що маскувальні накидки вбирають у себе воду, а вода погано пропускає сигнал. Тому їх краще робити на підставках. У жодному разі не потрібно шукати кращий сигнал та виставляти Starlink якнайшвидше на дерева, пагорби та дахи — це небезпечно. Дроти від Starlink та взагалі всі дроти, які є на місці вашого розташування, потрібно сховати чи замаскувати тим, що є характерним для позиції: листям, гіллям, мохом.

14. Дотримуйся режиму світломаскування вночі (постійно нагадуй собі та іншим про небезпеку паління, використання ліхтариків, розпалювання багаття, світла фар, екранів та всього іншого на позиціях!). Якщо дуже потрібно, краще використовувати ліхтарики з червоним світлом (його гірше видно противнику). Якщо хочеш обманути ворога, роби усе світлодемаскувальне на хибних позиціях, нехай ворог «сипле» туди.
15. Для обладнання перекриття окопів використовуй термоковдри, схожі на ті, які часто кладуть у такмед-аптечки. За можливості придбай та використовуй майларові накидки, покривала, тканину. Вони досить ефективно відбивають інфрачервоне випромінювання.



16. Стеж за тим, щоб ваш телефон і телефони побратимів були в режимі «польоту». Тільки за таких умов противник не розумітиме, скільки саме людей перебуває на позиції. Крім того, це збільшує шанси залишитися непомітними для пеленгаторів «Орлану». Не хетуй цим правилом. Крім кількості людей на позиції, ворог може дізнатися навіть ваш номер телефону та багато іншої інформації про тебе і твоїх родичів.



Як аеророзвідка бачить скупчення сигналів

17. Пересувайся в зоні відповідальності тільки якщо це вкрай необхідно. Уникай пересувань групами, якщо в цьому немає потреби. Замаскувай пересування, використовуючи природні об'єкти (кущі, канали, високу траву, дерева), та дотримуйся інтервалу між бійцями.



Рухатися бажано в тіні дерев. Зупиняйтеся тільки в тіні. Ховайтеся від дрона тільки в тіні. Не роби різких рухів і не бігай — різкі рухи дуже помітні. Пам'ятай, що вранці й увечері вас демаскує ваша довга тінь на землі. З дрона її добре видно.

18. Найчастіше спостережні пости викриваються під час їх зайняття й обладнання, а також під час зміни спостерігачів.
19. Якщо ви скупчуєтеся на позиції або рухаєтеся групами, натоптуєте нові стежки, збираєтесь у бліндажах для прийому чи готування їжі, змінюєте варти та підвозите щось на позиції в один і той самий час, це робить вас дуже вразливими. Пам'ятай, що рутину вбиває.
20. Іноді варто створювати хибні об'єкти, які відволікатимуть увагу, змушуючи противника витратити ресурс на їх вивчення та навіть атакувати. Це можуть бути хибні спостережні пости, сліди присутності людини в районі, навіть сміття в районі, де вас насправді немає.



# СПОРЯДЖЕННЯ

## ОДЯГ

Для військових надзвичайно важливо підбирати одяг та білизну з якісних, дихаючих матеріалів. Це має бути екіпірування, що не сковує рухів, витримує тривале носіння та не створює дискомфорт. Іншими словами, одяг, який не натирає, не парить, не заважає і не горить. Він має бути справжнім союзником у польових умовах, допомагаючи воїну залишатися зосередженим на завданні, а не на незручностях.

**Білизна** — обирай трекінгову білизну та шкарпетки — це не просто зручність, це ваша витривалість і зосередженість на завданні. Зручно, сухо й нормально навіть на довгих маршах. Трекінгова білизна здатна максимально продовжити відчуття комфорту.

**Взуття** — один із ключових елементів спорядження, і на навчаннях, і в бойових умовах. Воно забезпечує стійкість, захист від травм і зберігає боєздатність. Якісне взуття не дає підвернути ногу чи пошкодити стопу.

При виборі варто зважати на товщину підошви, жорсткість носка, протектор, устілку, мембрану. Легке взуття — зручніше, але менше захищає. Масивне краще фіксує стопу та захищає в складних умовах. У мокру погоду також рекомендовано надівати на берці гамаші, вони допоможуть вашим ногам довше залишатися сухими.





ХАРАКТЕРИСТИКИ	ПЕРЕВАГИ	НЕДОЛКИ
Агресивний протектор	Добре працює на бездоріжжі	Повільніший, може бути важчий
Гладкий протектор	Швидкий на дорогах	Поганий на бездоріжжі
Жорстка підшва	Захист від травм	Поганий на дорогах
Гнучка підшва	Рухливість стопи, швидкість	Поганий на бездоріжжі
Товста підшва	Кращий захист стопи	Збільшений ризик вивихів
Тонка підшва	Вища стабільність	Гірша амортизація
Гнучкий носок	Швидкість	Збільшений ризик травм
Жорсткий носок	Хороший захист	Повільніший, втомлює
Жорстка устілка	Ідеальний для макс. навантажень	Обмежена рухливість, стомлює
М'яка устілка	Забезпечує рухливість стопи	Ризик травм при макс. навантаж.
Міцний верх	Надійний для бездоріжжя	Спекотно, погана вентиляція
М'який верх	Легкість взуття	Менший захист
Водонепроникні шкарпетки	Сухість за будь-якої погоди	Погана вентиляція
Звичайні шкарпетки	Швидке висихання, вентиляція	Вбирають воду
Водонепроникне взуття	Тепле взимку, сухе	Погана вентиляція, довго сохнуть
Взуття з порами	Швидке висихання, вентиляція	Холодне взимку

**Штани** — обов'язково обирай штани з убудованими наколінниками, особливу увагу звертай на матеріал, з якого виготовлені штани (він має бути вогнетривкий, міцний та зносостійкий), також важлива можливість регулювання висоти колін під себе. Всі ми різної будови, і тут не буде єдиного варіанту, який підходить усім. Міряй, регулюй, присідай, приймай позицію в коліно. Якщо перед виходом не зробиш все вищезазначене, користь від цих штанів буде мінімальна. Це захист твого здоров'я як бійця. Якщо десь впадеш та пошкодиш собі коліно, ти вже не боєць. Обирай штани з наколінником закритого типу, тобто такі, які не будуть чіплятися за навколишні предмети (гілки, каміння, пруту тощо).

**Верх** — тут варіантів досить багато, головний принцип — ваш комфорт і маскування. Ніколи не залишай оголених частин тіла, інакше всі твої старання зійдуть нанівець. Ніяких футболок, майок і подібних речей. У більш холодну погоду відповідно у тебе має бути куртка/фліска, залежно від конкретних погодних умов. З собою завжди май пончо або куртку від дощу.

Обов'язково використовуй **рукавички**, вони захищать від опіків, подряпин і від ворожого ока.

**Голова** — в будь-яку погоду баф або балаклава. Так, буде жарко, але це захист вашого обличчя від пилу, гілок та інших неприємностей. Й не забувай: балаклавкою ти також закриваєш своє обличчя від «світіння» у ворожому прицілі.





## ЗАХИСТ І ЕКІПРУВАННЯ

**Голова** — насамперед це шолом. Тут є два основні варіанти.

*Перший* — шолом типу FAST. Більш легкий, просто підібрати активні навушники, зазвичай уже має встановлені кріплення для ліхтариків, навушників, камер, ПНБ тощо, але має трохи меншу площу захисту.

*Другий* — шолом типу MICH. Має більшу площу захисту і, відповідно, вагу. Незручно використовувати з активними навушниками (доведеться або надівати окремо навушники й шолом, або більше за часом поправляти їх на собі, якщо поставлені на кріпленнях).

**Кавер** на шолом надівай обов'язково, він додатково приховає твоє перебування на місцевості.

**Активні навушники** — наше все. Їх сутність у тім, що вони підсилюють тихі звуки (шарудіння, голос, дрони) та приглушують гучні (вибухи, постріли). Підбирати потрібно якісні, щоб мати можливість гарно слухати навколишнє середовище, а при сильних вибухах не втратити слух. Скільки вушних перетинок було б урятовано, якби бійці не нехтували цією порадою.

**Захисні окуляри або маска.** Бережи свої очі, маску або окуляри бери тільки сертифіковані, перевірені на полігонах. Вони мають захищати вас від уламків, порохових газів і навіть від простих гілок. Багато хто не використовує окуляри



через те, що вони запотівають, проте правильно підібрані окуляри + антифогова серветка чи спрей творять чудеса. Пітніти ви менше не будете, зате все буде видно, й ваші очі будуть максимально захищені.

**Тулуб** — бронезилет або плитоноска модульного типу — це засіб індивідуального захисту, конструкція якого дає змогу адаптувати спорядження під конкретні завдання, обстановку або особисті уподобання військовослужбовця завдяки змінним елементам. Можна додавати або знімати підсумки, кишені, панелі, ремені, захисні елементи. Сумісність із системами MOLLE, Velcro (липучками), застібками, фастексами. Можливість додавати балістичний захист шиї, плечей, паху, боків. Можна **налаштувати індивідуально**: наприклад, зняти захист плечей для більшої рухливості або додати сумку під магазини. Полегшує **ремонт і модернізацію**. Дає змогу розвантажити певні частини тіла та краще **розподілити вагу**. Можна вставляти різні типи **балістичних плит** (наприклад, клас 4 для бронебійних куль). Залежно від ситуації можна використовувати **тільки плити** або ж додати **м'який захист + накладки**.

**Ремінно-плечова система (РПС)** — обов'язковий елемент вашого екіпування в умовах сучасної війни. БК, гранат, батарейок треба багато, все на бронезилеті у швидкому доступі не розташуєш. Обирай РПС із можливістю встановлення балістичного захисту та захисту стегон, паху, а також захист сідниць, він же «піддупник», знову ж



таки, зможеш регулювати під задачі. Особливу увагу зверни на лямки для РПС: пояс без лямок з часом спадатиме, що прямо вплине на вашу боєздатність. На особистому досвіді рекомендую брати лямки з широким ременем, так вага буде розподілена краще.

## ЕШЕЛОНУВАННЯ СПОРЯДЖЕННЯ

По-простому — це поділ усього вашого спорядження на «шари» або «рівні доступу» залежно від пріоритетності.

### ► ПЕРШИЙ ЕШЕЛОН ◀

Це ваш **золотий запас** і комплект виживання. Усі речі розміщуються у швидкому доступі (бронежилет/плитоноска або РПС). Нижче наведено рекомендації **«програми мінімум»**.

#### ОСНОВНЕ СПОРЯДЖЕННЯ:

- **Зброя** з приєднаним магазином на 40–45 набоїв
- **7 споряджених магазинів на 30** у підсумках
- **4 гранати**
- **4 турнікети**
- **2 аптечки:**
  - особиста (для надання допомоги вам)
  - «для побратима» (пілпаки, гемостатики, бандажі)



- **Вода** — 2–3 літри
- **Енергетичні батончики** (на декілька прийомів)
- **Павербанк 20 000 mAh** + кабелі
- **Батарейки** (під кожен прилад на декілька діб)
- **Мультитул**
- **Компас**
- **Ліхтарик із червоним світлом**
- **Запальничка автоген**
- **Особисті ліки** на кілька днів (якщо є хронічні захворювання)
- **Радіостанція** на карабіні + запасна батарея з виходом Туре-С (для заряджання від павербанка)
- **Протигаз**

#### РОЗМІЩЕННЯ У ПІДСУМКАХ

##### На бронежилеті:

1. AdminMag (адміністративний підсумок із відділенням для магазинів і турнікета).
2. Сумка-напашник з підсумком під турнікет.
3. Підсумок під радіостанцію.
4. Аптечка ROLL.
5. Два підсумки під турнікети.
6. Два — під гранати.
7. Підсумок під телефон.
8. Гідратор.



### На РПС:

1. Чотири підсумки під магазини.
2. Два — під гранати.
3. Аптечний підсумок.
4. Утилітарний підсумок.
5. Дві сумки для скиду магазинів.

Тепер у вас є **бронежилет і РПС, укомплектовані підсумками**. Далі варто розібрати, яка функція в кожного елемента та чому їх стільки.

### Бронежилет:

- **AdminMag** (адміністративний підсумок) — центр швидкого доступу до дрібних, важливих речей:
  - блокнот, ручка, компас, павербанк + кабелі, батарея до радіостанції;
  - три споряджені магазини;
  - турнікет у швидкому доступі.
- **Сумка-напашник з підсумком під турнікет** — можна використовувати під різні дрібні речі, які бажано мати з собою:
  - мультитул;
  - кілька батончиків;
  - особисті ліки;
  - запальничка;
  - ліхтарик.



- **Підсумок під радіостанцію** — забезпечує фіксацію станції, захист від ударів і швидкий доступ до кнопки РТТ. Карабін додатково запобігає втраті під час руху чи бою.
- **Індивідуальна аптечка ROLL** — призначена **лише для вас**. Усередині медичні засоби відповідно до алгоритму **MARCH**, щільно та логічно розміщені для швидкого доступу. Кріпиться на попереку за допомогою **велкро**, щоб у критичній ситуації ти або твій побратим могли миттєво її зірвати та використати.
- **Підсумки під турнікет** — розміщуй так, щоб було зручно діставати рукою з будь-якого положення.
- **Підсумки під гранати** — швидкий доступ до гранат під час бою. Фіксація з мінімальним ризиком випадіння.
- **Підсумок під телефон** — швидкий доступ до телефону (карти, зв'язок, камера). Також можна розмістити батарейки для своїх приладів.
- **Гідратор** — джерело постійного доступу до води без знімання спорядження. Вкрай важливий під час тривалого пересування. Можна додатково розмістити енергетичні батончики.



## Ремінно-плечова система (РПС):

- **Чотири підсумки під магазини** — для швидкої перезарядки. Зручно мати по два з кожного боку, щоб балансувати вагу.
- **Два під гранати** — запас, додатково до тих, що на бронежилеті. Зручно розташовувати перед підсумками для магазинів, ближче до паху. По одній з кожного боку, для балансу ваги.
- **Аптечний підсумок** — дублює базові засоби: бандажі, гемостатичні бинти, оклюзійні наліпки, пілпаки, рукавички (декілька пар), ножиці. Виконує роль «другої лінії» медичної допомоги.
- **Утилітарний підсумок** — використовується під додаткові речі: батарейки, рукавички, хімсвітло, запасні дрібні предмети. По суті — універсальна кишеня.
- **Дві сумки для скиду магазинів** — розміщуються по обидві руки, дає можливість швидко скидати відпрацьовані магазини. Також можна використати для тимчасового зберігання інших предметів.



## Логіка розміщення

- Бронежилет — це «швидкий доступ» та критично необхідне.
- РПС — це «робочий запас» та другорядне, але важливе спорядження.

### ► ДРУГИЙ ЕШЕЛОН ◀

Засоби загального призначення для виконання задач та організації мінімального побуту. Розміщують у порівняно швидкому доступі в рюкзак. Рюкзак обирай щонайменше на 50 літрів. БК патрони 300 шт. розсіпом, ще 4 гранати.

- Інженерні боєприпаси під задачу.
- Павук для радіостанції.
- Термобілизна, куртка, дощовик.
- 2 пончо, паракорд, ніж, секатор, стяжки, армований скотч, голка з ниткою.
- Запасні шкарпетки (3 пари), труси (2 пари).
- Засоби індивідуальної гігієни, вологі серветки, сухий душ.
- Мінімальний набір ліків або так звана аптечка «другого ешелону». Що до неї входить, розберемо згодом.
- Електроліти (10 порцій).



- Продукти харчування на декілька днів (ковбаса, кабаноси, крекери, снеки, сублимати), ложка, чашка, миска (за необхідності), фільтр для води.
- 2–3 павербанки на 60 000 мА + запасні кабелі, 4 батареї до радіостанції, з них 2 з виходом на Туре-С, або мати перехідник для зарядки.
- Лопата, будівельні мішки, масксітка та каремат зазвичай прилаштовуються на рюкзак збоку/знизу.
- Додаткові предмети, необхідні для виконання завдання.

*Під час вибору туристичного килимка (каремату) зверни увагу на те, щоб він був нейтрального неясного кольору (сірий, олива тощо), краще складний, щоб було зручно регулювати довжину + швидко складати в разі потреби.*



## ► ТРЕТІЙ ЕШЕЛОН ◀

Зазвичай розміщується у великому маршовому рюкзаку в тиловому розташуванні підрозділу.

### **До нього входять:**

- додатковий боєкомплект;
- додаткові засоби зв'язку на кшталт мобільного телефона та ін.;
- змінний комплект одягу;
- великий спальник;
- предмети таборового вжитку (гумові капці, туристичний рушник);
- додатковий комплект білизни/термобілизни;
- сезонне взуття;
- додатковий набір продуктів;
- запасні батареї тощо.



# МЕДИЦИНА



аудиоформат

Для надання допомоги пораненому ми користуємося протоколом ТССС

## ТРИ ОСНОВНІ ЦІЛІ ТССС

- Надати допомогу пораненому.
- Запобігти додатковим пораненням (появі нових поранених).
- Виконати бойове завдання.

## ТРИ ФАЗИ НАДАННЯ ДОПОМОГИ

### 1. Допомога під вогнем CUF

**ВІДКРИЙТЕ ВОГОНЬ У ВІДПОВІДЬ,  
СХОВАЙТЕСЯ В УКРИТТЯ**

Швидке прийняття рішень:

- оціни безпеку;
- вияви і зупини критичні кровотечі;
- перемісти пораненого в укриття.

Швидка доповідь на КСП:

**М** механізм поранення  
**І** інформація про поранення  
**С** симптоми  
**Т** терапія



## 2. Допомога в польових умовах TFC

**ПРАЦЮЙ В УКРИТТІ  
АБО З ПРИКРИТТЯМ**

### Організація допомоги:

- Постійно оцінюй тактичну обстановку.
- Сортуй поранених (за потреби).
- Оглянь поранених за алгоритмом MARCH-PAWS.

<b>M (MASSIVE BLEEDING)</b> Масивна кровотеча	<b>P (PAIN)</b> Знеболення
<b>A (AIRWAY ANAGEMENT)</b> Управління дихальними шляхами	<b>A (ANTIBIOTICS)</b> Антибіотики
<b>R (RESPIRATION)</b> Дихання	<b>W (WOUNDS)</b> Рани
<b>C (CIRCULATION)</b> Циркуляція	<b>S (SPLINTING)</b> Шини
<b>H (HEAD INJURY/HYPOTHERMIA)</b> Травма голови / гіпотермія	

### ПАМ'ЯТАЙТЕ:

- Завжди насамперед використовуй індивідуальну аптечку пораненого.
- TFC може раптово перетворитися на допомогу під вогнем.
- Особовий склад має постійно контролювати тактичну обстановку.